

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/293/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110210825
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4110210825.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. T. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. - J., O. XX, 2. J. E., bytom Q., T. XXX, 3. X. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., J. XXX/XX, 4. F. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., U. XXX/XX, všetci zastúpení JUDr. Evou Matejovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Hollého 12, proti žalovaným: 1. Rímskokatolícka cirkev, Sídlná kapitula Nitra, so sídlom Nitra, Hradné námestie 7, zast. Advokátska kancelária Petruška & partners s. r. o., so sídlom Nitra, Kupecká 18, 2. Z. R. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. D., J. X. XXX-XX/XX, 3. J. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., U. XX, 4. Národná diaľničná spoločnosť a. s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 45, IČO: 35 919 001, zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Barát, s. r. o., Nitra, Školská 3, 5. Slovenská republika, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Námestie slobody 6, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných v 1. a 5. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. marca 2018 č. k. 18C/115/2010-448 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že do dedičstva po H. S., zomrelom XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., patria nehnuteľnosti označené v Geometrickom pláne č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016, ktorý autorizačne overila Ing. Radoslava Pastieriková a úradne dňa 16. 11. 2016 overil Ing. Rudolf Szombath, ako parcela registra „C“ parc. č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m² v rozsahu 1/2-iny. Súd určil, že do dedičstva po P. S., rod. J., zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., patria nehnuteľnosti označené v Geometrickom pláne č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016, ktorý autorizačne overila Ing. Radoslava Pastieriková a úradne dňa 16. 11. 2016 overil Ing. Rudolf Szombath, ako parcela registra „C“ parc. č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m² v rozsahu 1/2-iny. Rozhodol, že žalobcovia v 1. až 4. rade majú právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 3, § 2 ods. 2, § 4 ods. 1 zák. č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy a zistil, že dňa 05. 05. 1958 po vykonanom prídelovom konaní podľa nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR, zák. č. 142/1947 Zb. a zák. č. 46/1948 Zb. bola vydaná prídelová listina B. č. 67/1958 pre H. S. ml. a manželku P., rodenú J., ktorá sa týkala nehnuteľností v kat. úz. J. parc. č. 1055/25 - roľa o výmere 30.000 m² a parc. č. 1073/8 - roľa o výmere 5.000 m². Predmetná prídelová listina

bola vydaná orgánom ONV Nitra, je datovaná, opatrená otláčkom pečiatky a podpisom. Teda prídelová listina obsahuje mená a priezviská vlastníkov, označenie osôb, v prospech v ktorých sa vydáva, presné označenie nehnuteľnosti, ktorých sa týka. Dňa 25. 07. 1959 bola spísaná zápisnica o prídele a odovzdaní pôdneho majetku v obci J. po prídelcoch S. H. ml. a manželke P. č. d. XX a novým nadobúdateľom bol Štátny majetok, n. p. Nitra - Chrenová. Obaja prídelcovia zomreli, H. S. ml. dňa 10. 06. 1980, dedičstvo bolo prejednané pod sp. zn. D 1302/80, ako dedičia nastúpili W. A., nar. XX. XX. XXXX, H. S., nar. XX. XX. XXXX voči ustupujúcim dedičom. Dedičské konanie po P. S., r. J., zomrelej XX. XX. XXXX bolo prejednané, z úmrtného listu P. J. zo dňa 05. 02. 1981 vyplýva, že jej manželom bol H. S., v tom čase bol nebohy. Dedičia boli H. S., nar. XX. XX. XXXX, W. A., nar. XX. XX. XXXX a H. S., nar. XX. XX. XXXX. Dňa 16. 05. 1992 zomrel H. S., právni nástupcovia sú žalovaní v 2. a v 3. rade, H. S. zomrel XX. XX. XXXX, žalobcovia v 3., 4. rade a J. S., t. č. neb. sú právni nástupcovia, W. A. zomrela XX. XX. XXXX, právni nástupcovia sú žalobcovia v 1. a 2. rade. V priebehu konania zomrela žalobkyňa v 5. rade a to dňa 01. 11. 2014, pričom konanie prebiehalo po nebohej žalobkyni v 5. rade pod sp. zn. 28D/633/2014 a ako právni nástupcovia po nebohej nastúpila žalobkyňa v 3. rade X. Q. a žalobkyňa v 4. rade F. F.. Súd mal za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcov v 1. - 4. rade, ktorí sú právnymi nástupcami pôvodných prídelcov H. S. ml. a jeho manželky P.. V konaní bolo preukázané, že právnymi predchodcami žalobcov v I. až v 4. rade boli H. S. ml. a manželka P., súd poukázal na výsluch svedkyne J. S., ktorá tieto skutočnosti na pojednávaní potvrdila nad všetky pochybnosti. Dňa 21. 06. 1948 bolo vydané uznesenie Revíznej komisie pri Ministerstve zemédelství v Prahe, na základe ktorého následne Ministerstvo zemédelstva ČSR pod číslom 53.150/48-IX/R-12 vydalo rozhodnutie dňa 21. 06. 1948, na základe ktorého bolo rozhodnuté, že všetky nehnuteľnosti Nitrianskej sídelnej kapituly nachádzajúce sa v kat. úz. J., okres Q. boli zabrané a vyvlastnené v prospech štátu, pričom majetok bol určený pre prídelové pokračovanie (preukázané zápisnicou spísanou v úradnej miestnosti MRK v Mlynárčiach zo dňa 27. 10. 1948, č. I. 315). Žalobcovia v I. až 4. rade predložili GP číslo 149/2016, ktorý bolo nevyhnutné vypracovať z dôvodu identifikácie parciel, ktoré predstavujú predmet sporu v danom konaní. Z predmetného geometrického plánu vyplýva, že parcely, ktoré sú predmetom konania, sú zakreslené ako parc. reg. „C“ č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m². Spolu predmetné parcely predstavujú výmeru 4999 m². Uznesením č. k. 18C/115/2010-188 zo dňa 06. 12. 2013 súd pripustil, aby do konania na strane žalovaných pristúpil žalovaný v 4. rade a uznesením č. k. 18C/115/2010-363 zo dňa 06. 03. 2017 súd pripustil, aby do konania pristúpil žalovaný v 5. rade. Uznesením č. k. 18C/115/2010-367 zo dňa 26. 06. 2017 súd pripustil zmenu žaloby tak, že do dedičstva po H. S., zomrelom XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., patria nehnuteľnosti označené v Geometrickom pláne č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016, ktorý autorizačne overila Ing. Radoslava Pastieriková a úradne dňa 16. 11. 2016 overil Ing. Rudolf Szombath, ako parcela registra „C“ parc. č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m² v rozsahu 1/2-iny. Do dedičstva po P. S., rod. J., zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., patria nehnuteľnosti označené v Geometrickom pláne č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016, ktorý autorizačne overil Ing. Radoslava Pastieriková a úradne dňa 16. 11. 2016 overil Ing. Rudolf Szombath, ako parcela registra „C“ parc. č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m² v rozsahu 1/2-iny.

1.2. Zákon č. 142/1947 Zb. v ustanovení § 1 až § 6 upravoval predmet revízie, ktoré rozhodnutia a opatrenia podliehali revízii a ktorý orgán štátu bol oprávnený vykonať revíziu a vydať rozhodnutie o jej výsledku, povinnosť vlastníctvo nehnuteľností spísať a ohlásiť svoj majetok, ktorý bol predmetom revízie podľa § 1, ako aj návrh príslušného orgánu na vyznačenie vo verejných knihách, že ide o majetok, ktorý je predmetom revízie a prevzatie zbytkových statkov. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 142/1947 Zb., ministerstvo pôdohospodárstva prevezme zbytkové statky (§ 1 ods. 1, písm. d/), za predpokladov ďalej uvedených. Prevzatím prechádzajú tieto nehnuteľnosti do vlastníctva štátu. Pre prevzatie platia primerane ustanovenia náhradového zákona. Samotná okolnosť, že vlastníctvo štátu nie je v katastri zapísané tam, kde bola v pozemkovej knihe zapísaná poznámka zamýšľaného prevzatia, ešte neznamená, že štát sa vlastníkom zabraných nehnuteľností nestal. Právny zástupca žalovaného v

1. rade namietol, že žalobcovia v danej veci nepreukázali naliehavý právny záujem. Súd mal za to, že vo veci bola preukázaná existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 137 písm. c/ CSP), keďže na podklade vyhovujúceho rozsudku bude môcť prebehnúť dedičské konanie (§ 211 ods. 1 CMP) s následným zápisom vlastníctva v katastri nehnuteľností. S poukazom na uvedené mal súd za to, že všetky nehnuteľnosti Nitrianskej sídelnej kapituly, nachádzajúce sa v kat. úz. J. boli zabrané a vyvlastnené v prospech štátu, vlastnícke právo prešlo na štát priamo zo zákona. Zo zápisu pkn. vl. číslo 103 kat. úz. J. vyplýva, že pozemky podliehali revízii v zmysle revízneho zákona a bol vykonaný zápis pod B14 dňa 10. 05. 1948, následne bolo rozhodnuté revíznou komisiou a bol vykonaný zápis pod B15 zo dňa 08. 08. 1948, kde sa poznamenalo, že nehnuteľnosti na strane A Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a tieto sú predmetom revízie podľa revízneho zákona. Keďže vlastnícke právo prešlo na štát, štát bol oprávnený pridelovať predmetný majetok prídelcom, čo v danej veci bolo preukázané prídelovou listinou. Prídelová listina je vo všeobecnosti vkladu schopnou listinou spôsobilou pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ak bola vydaná oprávneným subjektom a ak obsahuje všetky podstatné náležitosti. Takýto právny názor prezentoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd vo viacerých rozhodnutiach (napr. sp. zn. 4Cdo/123/2003, 4Cdo/48/2008, 3Cdo/45/2008, 1NCdo/8/2009). Na základe vykonaného dokazovania súd mal za to, že vydaná prídelová listina B. č. 67/1958 je listinou, ktorá má charakter verejnej listiny, na základe ktorej bolo preukázané vlastnícke právo označených prídelcov k pridelenému majetku. Za prídelcov boli označení Juraj S. ml. a manželka P., pričom sa jedná bezpochyby o právnych predchodcov žalobcov v I. až v 4. rade. Prídelová listina bola vydaná v súlade s v tom čase platnými a účinnými právnymi predpismi, bola vydaná subjektom oprávneným na jej vydanie, spĺňa všetky zákonné náležitosti, označenie právneho predpisu, podľa ktorého bola vydaná, akej veci sa týka, dátum a presné označenie nehnuteľnosti parcelným číslom a výmerou, podpis a odtlačok pečiatky orgánu, ktorý ju vydal, preto je perfektná a má povahu verejnej listiny preukazujúcej vlastnícke právo prídelcov. Súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť právneho aktu, iba jeho nulitosť v prípade, ak by ho vydal absolútne vecne nepríslušný orgán, o čo však v danom prípade nejde. Platne vydaná prídelová listina obsahujúca všetky náležitosti je aj v súčasnosti dokladom o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a je vkladu schopnou listinou pre zápis nadobudnutého vlastníctva do katastra nehnuteľností. Právomoc vydávať prídelové listiny bývalým ONV prešla na tieto úrady zákonom č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb. Právni predchodcovia žalobcov vlastnícke právo nestratili ani v dôsledku spísania zápisnice o prídele o odovzdaní pôdneho majetku v obci Mlynárce zo dňa 25. 07. 1959 Štátnemu majetku, n. p. Nitra - Chrenová, pretože zápisnica z 25. 07. 1959, spísaná na MNV Mlynárce, je bez právneho významu, nakoľko odnímať pridelený majetok mohlo iba Povereníctvo SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu v prípade, že prídelca nehospodáril so starostlivosťou riadneho hospodára na pridelených pozemkoch (§ 23 ods. 2 nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR). Vzdanie sa prídelu na MNV preto nemohlo vyvolať žiadne právne účinky. V tých časoch bolo bežné vnesenie majetku do JRD, čo však nikdy neznamenalo vzdanie sa vlastníctva. V konaní bolo preukázané, že sa jedná o parcely, ktoré boli vytvorené z parcel uvedených v prídelovej listine, čo vyplýva z grafického plánu, ako aj z Konečného prídelového plánu s rozvrhom prídelových cien a splátkovým plánom zo dňa 16. 03. 1953, v ktorom sú pod číslom 67 uvedení právni predchodcovia žalobcov (č. I. 122), ako aj dokladom o zaplatení prídelovej ceny zo dňa 24. 01. 1957. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Súd poukázal na rozhodnutie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 12C/271/2009, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím súdu druhej inštancie č. k. 8Co/124/2016-726. Právny zástupca žalovaného v 1. rade žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobcovia si mali uplatniť právo na vydanie nehnuteľností podľa reštitučných predpisov. Reštitučný nárok na vydanie sporných nehnuteľností by si mohli uplatniť žalobcovia iba v tom prípade, ak by tieto nehnuteľnosti pridelené právnym predchodcom žalobcov prešli do vlastníctva štátu po vydaní prídelovej listiny, teda po 05. 05. 1958. Súd mal za to, že žalobcovia s poukazom na § 6 ods. 1 písm. g) zák. č. 229/91 Zb. neboli oprávnení na uplatnenie reštitučného nároku na vydanie nehnuteľností. V konaní nebolo preukázané, že žalovaný v 1. rade nadobudol predmetné nehnuteľnosti vydržaním tak, ako to uviedol v podaní zo dňa 16. 04. 2012 (č. I. 107). Návrh na záznam dňa 18. 07. 1995 vlastníckeho práva podával na Správu katastra rozdielny subjekt od subjektu zapísaného pôvodne v pkn. vl. č. 103, pretože Biskupský úrad Nitra a Nitrianska sídelná kapitula sú dva rozdielne subjekty. Je tiež spochybnená dobromyseľnosť právneho predchodcu žalovaného v 1. rade, ktorý nemohol nadobudnúť presvedčenie, že mu nehnuteľnosti vlastnícky patria, pričom vlastnícke právo stratil v dôsledku revízie prvej pozemkovej reformy. Dobromyseľnosť právneho predchodcu žalovaného v 1. rade spochybňuje aj skutočnosť uvedená v návrhu na zápis vlastníctva, v ktorom uviedol, že vlastníctvo nehnuteľnosti neprešlo na štát a zostalo zachované vlastníctvom rímskokatolíckej cirkvi. Žalovaný v 1. rade nepreukázal, že právny predchodca nakladal s pozemkami ako s vlastnými, nebola preukázaná ani držba sporných

nehnutelností právnym predchodcom žalovaného v 1. rade, teda faktické ovládanie veci, ako jedna z podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Súd mal za to, že žalovaný v I. rade, resp. jeho právny predchodca mal vedomosť, že vlastnícke právo ohľadom nehnuteľností zapísaných v pkn. vl. 103 mu bolo odňaté, a preto nie je splnená podmienka vydržania a to dobromyseľnosť. Z týchto dôvodov nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti žalovaný v I. rade dobromyseľne, a preto nemohol následne previesť kúpnu zmluvu zo dňa 21. 06. 2011 (č. I. 261) vlastnícke právo na žalovaného v 4. rade, ktorý sa nemohol stať vlastníkom predmetných nehnuteľností, a to i napriek tomu, že vklad kúpnopredajnej zmluvy bol Správou katastra povolený, pretože nebol nositeľom žiadnych práv k nehnuteľnosti, a teda nemal čo previesť a nemohol previesť viac práv ako sám mal. S poukazom na vykonané dokazovanie nebolo preukázané ani vlastnícke právo žalovaného v 5. rade, ktorý bol stranou sporu s poukazom na zmeny vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parcele č. 1073/32, nachádzajúcej sa v kat. úz. J., zapísanej na LV č. XXXX. Vzhľadom k úspechu žalobcov v konaní, súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcom priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v 1. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd nerešpektoval skutočnosť, že žalovaný v 1. rade bol pôvodným vlastníkom týchto sporom dotknutých nehnuteľností a to na základe pôvodného zápisu zo dňa 30. 12. 1869, por. č. 15414. Predmetný pôvodný zápis je osvedčený podpisom pisára pozemno-knižných vložiek a kráľovského podsudcu. Vychádzajúc z uhorského obyčajového práva, podľa ktorého mal zápis v pozemno-knižnej vložke konštitutívnu povahu, teda zápisom do pozemno-knižnej vložky práva vznikali, menili sa a tiež zanikali. Keďže žalovaný v 1. rade je subjektom zapísaným v časti B pozemno-knižnej vložky č. 103 pre kat. úz. J., môžeme konštatovať, že mu svedčí vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú zapísané v časti A predmetnej pozemno-knižnej vložky. Žalovaný v 1. rade bol pôvodným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v PKV č. 103 pre kat. úz. J.. Vo svojom vlastníckom práve nebol žalovaný v 1. rade nikým rušený a žiadna skutočnosť až do doručenia žaloby nenasvedčovala tomu, že by vlastnícke právo žalovanému v 1. rade mohlo byť nejakým spôsobom spochybnené. Počas komunistického režimu žalovaný v 1. rade nemohol so svojím vlastníctvom slobodne nakladať, pretože hoci bol výlučným vlastníkom, komunistický režim mu zabraňoval okrem iných vecí aj v slobodnom nakladaní s jeho vlastníctvom. Táto skutočnosť vyplýva zo zákona č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody, pričom táto doba neslobody trvala od roku 1948 až do roku 1989. Po skončení neslobody sa žalovaný začal zaujímať o usporiadanie jeho vlastníctva, pričom pri PKV č. 103 pre kat. úz. J., nezistiac žiadne prekážky záznamu vlastníckeho práva, dal si svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v tejto PKV obnoviť na katastri nehnuteľností. K tomu, že záznam svedčil pre dva rozdielne subjekty, poukázal na rozsudok NS SR z 30. 11. 2010 sp. zn. 2Cdo 208/2009, podľa ktorého sa vo svojej podstate jedná o cirkevný majetok, ktorým sa podľa predprevratovej judikatúry rozumel súbor vecí a práv majúcich majetkovú cenu, ktoré patrili cirkvi, trvale boli spojené s niektorým cirkevným ústavom a slúžili účelom cirkvi. Platné právo priznávalo týmto ústavom právnu subjektivitu, nebolo možné prehliadnuť, že tieto ústavy, resp. majetkové podstaty im patriace, neprestávali medzi sebou právne súvisieť a že nestrácali preto svoj osobitný charakter a vlastnosť, ako článok celého veľkého organizmu cirkvi a že zostávali preto tiež v majetkovoprávnom pomere vo svojej organizmom cirkvi náboženskej podriadenosti. S poukazom na uvedené nie je významné, na aký konkrétny cirkevný subjekt je nehnuteľný majetok zapísaný, ale rozhodujúce je, že tento majetok patrí Rímskokatolíckej cirkvi. V tomto prípade je rozhodujúce, že tento majetok bol zapísaný na Rímskokatolícku cirkev. Dôvodom zmeny zápisu zo subjektu Rímskokatolícky biskupský úrad na subjekt Sídlná kapitula Nitra bolo zosúladenie skutkového a právneho stavu k dotknutým nehnuteľnostiam vnútro cirkevne, pričom navonok voči tretím osobám išlo stále o tú istú Rímskokatolícku cirkev vlastníacu nehnuteľnosti, ktorých časť tvorila predmet sporu. K tomu, že súd v rozsudku uviedol, že záznam vlastníckeho práva podával na správu katastra rozdielny subjekt (Biskupský úrad Nitra) od subjektu zapísaného pôvodne v PKV č. 103 pre kat. úz. J. (Nitrianska sídlna kapitula), uviedol, že Biskupský úrad v Nitre je súhrn inštitúcií a osôb, ktoré pomáhajú biskupovi v riadení celej diecézy, v starostlivosti o správu diecézy, ako aj pri vykonávaní súdnej moci. Biskupský úrad v rámci Rímskokatolíckej cirkvi zabezpečuje pre Rímskokatolícku cirkev Sídlnú kapitolu Nitra administratívnu činnosť a správu všetkých jej majetkov. Nie ku všetkým nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného v 1. rade bolo možné obnoviť vlastníctvo záznamom z dôvodu, že niektoré iné nehnuteľnosti na iných pozemno-knižných vložkách boli žalovanému v 1. rade reálne odňaté a ich vlastníctvo prešlo na Československý štát. V týchto prípadoch si žalovaný v 1. rade žiadal vydanie nehnuteľností odňatých štátom v reštitučnom konaní. V tomto prípade nebolo potrebné získanie nehnuteľností prostredníctvom

reštitučného konania, ale obnova vlastníckeho práva záznamom v katastri nehnuteľností, keďže k odňatiu vlastníckeho práva žalovanému v 1. rade nikdy nedošlo. Žalovaný v 1. rade po skončení neslobody nehnuteľnosti riadne užíval. V pozemkovej knihe je uvedená poznámka zamýšľaného prevzatia v znení špecifikovanom pod radovým číslom 15 v PKV č. 103. Rozhodujúce je preto posúdiť právny význam poznámky zamýšľaného prevzatia uskutočneného v pozemkových knihách. V tomto smere vznikajú pochybnosti, či poznámka zamýšľaného prevzatia neznamovala už sama o sebe prechod vlastníctva na štát. Z predpisov, na ktoré sa zák. č. 142/1947 Zb. výslovne odvoláva, vyplýva, že samotným vyslovením záboru, ani rozhodnutím o zamýšľanom prevzatí sa právna situácia vlastníkov dotknutých nehnuteľností nezmenila. Tak zmluvy o prevode zabraného majetku vyžadovali podľa § 7 Záborového zákona schválenie pozemkovým úradom. Pokiaľ zákon sám výslovne pripúšťa, aby doterajší vlastníak s vecou disponoval, aj keď na základe úradného povolenia, znamená to, že zákon uznáva jeho vlastníctvo. V konaní predložili súdu rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 84/2010, ktoré súd nerešpektoval. V tomto rozhodnutí súd vyslovil názor ohľadne posudzovania poznámky zamýšľaného prevzatia. Napadnuté rozhodnutie je v rozpore s judikatúrou NS SR a takýmto arbitrárnym rozhodnutím došlo k porušeniu základných práv a slobôd subjektov, voči ktorým takéto rozhodnutie smeruje. Žalobcovia svoj návrh opierajú o prídelovú listinu č. 67/1958, ktorou mali byť právnym predchodcom žalobcov pridelené nehnuteľnosti parc. č. 1055/25 roľa vo výmere 30.000 m² a parc. č. 1073/8 roľa vo výmere 5.000 m². Takéto nehnuteľnosti v čase, keď mala byť predmetná prídelová listina spísaná, ani predtým a ani potom reálne neexistovali. Nehnuteľnosti s takýmto označením nie sú zapísané v žiadnom registri, ani inej relevantnej listine a tiež neboli zapísané ani v PKV č. 103 pre kat. úz. J., ktorá obsahuje len parc. č. 1055/1 a parc. č. 1073 bez takéhto podlomenia, ako je uvádzané v predmetnej prídelovej listine. Ak by nehnuteľnosti uvedené v prídelovej listine aj reálne existovali, táto skutočnosť by musela byť zachytená v príslušnej pozemkovej knihe. Ak tieto nehnuteľnosti neexistovali, je predmetná prídelová listina neplatným a ničotným úkonom. Nehnuteľnosti zamerané GP č. 149/2016 zo dňa 20. 06. 2016, ktorý má tvoriť podklad k rozsudku, nie je dostatočným podkladom k identifikácii predmetu prídelu, pretože žalobcovia žiadnym relevantným spôsobom nepreukázali, že by parcely, ktorých sa domáhajú, niekedy existovali, a tak isto nepreukázali ich reálnu polohu. Žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nakoľko listiny predložené v spore neumožňujú presnú identifikáciu pridelených nehnuteľností a tie nepreukazujú, či predmet prídelu vôbec niekedy existoval. Predmetnými listinami nie je možné vyvrátiť prezumpciu hodnovernosti a záväznosti údajov katastra. Žalobcami predložený GP je podľa ich názoru nesprávne vyhotovený. V dostupných podkladoch nie je graficky, ani meračským náčrtom určená poloha pozemku p. č. 1055/25, ani p. č. 1073/8 podľa prídelovej listiny, katastrálne územie J. Vyhotovenie geometrického plánu na určenie duplicitného vlastníctva a pozemkov podlieha smernici. Q. alebo neúplné podklady, ktoré sa v geometrickom pláne použijú, príp. zdôvodnenie musí definovať napr. poznámku vo výkaze výmer, resp. v Technickej správe ZPMZ. Tieto údaje vyhotoviteľ geometrického plánu spoločnosť ENVI-GEOS. s. r. o., Cabajská 11/14 Nitra neuviedol, a preto je nutné považovať polohu pozemkov 1055/25 a 1073/8 podľa prídelovej listiny za nepreukázanú. Pokiaľ by k odňatiu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam došlo, titulom pre nadobudnutie vlastníctva Československým štátom by bola až poznámka, a nie zamýšľané prevzatie. Poznámky v pozemkovej knihe sa od zápisov a vkladov líšili práve tým, že nimi nevznikali, ani sa neprevádzali práva. Ak bolo v pozemkových knihách poznamenané iba zamýšľané prevzatie, malo to podľa judikatúry iba evidenčný význam a nemalo to samo o sebe žiadny vplyv na trvanie vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Rozhodujúce bolo prevzatie nehnuteľnosti, ktoré bolo podľa judikatúry totožné s vkladom vlastníckeho práva. Pokiaľ podľa § 26 náhradového zákona, ktorý platil aj po účinnosti zák. č. 141/1950 Zb., prevzatie znamenalo vklad vlastníckeho práva pre štát do pozemkovej knihy, a pokiaľ po účinnosti zák. č. 141/1950 Zb. tomu tak už nebolo, predpokladom vzniku vlastníctva štátu k zabratým nehnuteľnostiam sa stáva úradné rozhodnutie ministerstva poľnohospodárstva. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČSR in. Boh 930/38 a uviedol, že s totožným právnym názorom sa stretávame aj v súčasnej judikatúre NS SR. S predmetným dobovým judikátom, ako ani s právnymi závermi teoretikov tej doby sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. S poukazom na uvedené, ako aj na celé doteraz vykonané dokazovanie v predmetnej veci neexistuje žiadne správne rozhodnutie o prevzatí nehnuteľnosti do vlastníctva štátu, čiže dotknuté nehnuteľnosti nikdy do vlastníctva štátu neprešli. Súd sa nevysporiadal ani s predloženými dôkazmi doloženými k vyjadreniu zo dňa 26. 11. 2013 a to zápisnicou o prídele a odovzdaní pôdohospodárskeho majetku B. č. 67/1958 a ani s Rozhodnutím Správy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady KNV v Nitre zo dňa 11. 06. 1958 č. Pôd - 3137/1958, ktoré ako dobové rozhodnutia nekorešpondujú s názorom súdu prvej inštancie v tom, že podľa predloženého dobového rozhodnutia rozhodnutie odboru PLH rady MsNV v Nitre nie je zmätočné, lebo povinnosť rozhodovania o prídeľoch prešla podľa vl. nar. č. 122/51 Zb. na ONV -

MsNV. O odňatí prídela žalobcu rozhodoval kompetentný orgán, hoci k odňatiu vlastníctva pôvodnému vlastníkovi nedošlo a neoprávnenému prídelcovi štát zobral majetok, ktorý mu pridelil bez právneho základu. K rozhodnutiu Ministerstva zemédelství ČSR pod č. 53.150/48-IX/R-12 zo dňa 21. 06. 1948 uviedol, že táto listina nemá žiadnu právnu relevanciu, pretože každé rozhodnutie, ktoré má účinky voči tretím osobám, musí byť právoplatné a vykonateľné. Žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali, že by predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, pričom na predmetnej listine absentuje aj podpis zodpovedných osôb. Nebola tiež zapísaná do pozemno-knižnej vložky, hoci na základe intabulačného princípu bolo potrebné každú listinu, z ktorej vyplývajú práva alebo povinnosti do pozemkovej knihy zapísať. Poukázali na zápisnicu o prídela a odovzdaní pôdneho majetku v obci J. zo dňa 25. 07. 1959 Štátnemu majetku, n. p. Nitra - Chrenová, ktorú je potrebné posúdiť ako prejav vôle právnych predchodcov žalobcov v tom, že išlo o vzdanie sa majetku, a to s poukazom na § 132 ods. 1 zák. č. 141/1950 Zb. v znení ku dňu 25. 07. 1959, v zmysle ktorého k strate vlastníctva dochádza aj tým, že sa ho vlastník vzdá. Uviedol, že súd zamietol návrhy na doplnenie dokazovania žalovaných a vedľajšieho účastníka, čo zakladá nedostatočne zistený skutkový stav a táto skutočnosť v spojení s jeho nepreskúmateľnosťou zakladá porušenie základného práva žalovaných na spravodlivé súdne konanie. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žiadal pripustiť dovolanie.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaný v 5. rade z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Pôvodným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. 103 pre k. ú. J. bol žalovaný v 1. rade (Rímskokatolícka cirkev). Predmetná skutočnosť bola osvedčená pod radovým číslom 1 predmetnej pozemkovoknižnej vložky. Zápismi pod r. č. 14, následne 15 boli do predmetnej pozemkovoknižnej vložky zapísané zápisy zamýšľaného prevzatia, pričom tieto zamýšľané prevzatia jednoznačne nemali následky prechodu vlastníckeho práva. Toto potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČSR s označením in.Boh9307/38, ktoré sa priamo týkalo poznámky zamýšľaného prevzatia a jej výkladu v kontexte záborového zákona, pričom z predmetného rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že poznámka zamýšľaného prevzatia nemala za následok prechod vlastníckeho práva zo žalovaného v 1. rade. Preto mohol žalovaný v 1. rade kúpnu zmluvou zo dňa 21. 06. 2011 previesť vlastnícke právo na žalovaného v 4. rade (NDS, a. s.) a následne zmenami vlastníckeho práva (vyvlastnenie) aj na žalovaného v 5. rade (SR-MDV SR) vo výmere 2 m². Z predložených dôkazov vyplýva, že predmetnú prídelovú listinu, o ktorú sa žalobcovia opierajú, nepodpísala oprávnená osoba. Taktiež nehnuteľnosti, ktoré sú uvedené v prídelovej listine, nikdy neexistovali a neboli ani v čase, ku ktorému je predmetná listina datovaná, nikde zapísané. Túto skutočnosť podporuje aj dôkaz - list vlastníctva XXXX pre k. ú. J. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto žalovaný v 5. rade navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade a vyjadrení žalovaného v 5. rade uviedli, že napadnutý rozsudok považujú za vecne správny a navrhujú ho potvrdiť. Naďalej trvajú na skutočnosti, že prídelová listina Okresného národného výboru v Nitre b. č. 67/1958 v prospech prídelcov S. H. ml. a m. P. r. J., J. č. d. XX zo dňa 05. 05. 1958 je v súlade s platnou judikatúrou bola a je ako verejná listina dokladom o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a je zároveň aj vkladu schopnou listinou spôsobilou pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 1231/2003. Spornou medzi stranami bola skutočnosť prechodu vlastníckeho práva na štát. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali na zápis poznámky pod č. 14 v pozemkovoknižnej vložke č. 103 kat. úz. J., podľa ktorej nehnuteľnosti podliehajú revízií podľa zák. č. 142/1947 Sb. V súdnom konaní aj predložená listina vydaná príslušným orgánom - Ministerstvom zemédelství pod č. 53.150/48-IX/R-12 zo dňa 21. 06. 1948, podľa ktorej je zrejmé, že nehnuteľnosti Veľkostatok Nitrianska sídelná kapitula bolo Ministerstvo zemédelstva pod č. 53.150/48-IX/R-12 zo dňa 21. 06. 1948 podliehajúce revízií sa stali opätovne zabranými a predmetom rozhodovania podľa zák. č. 142/1947 Sb. Zároveň v uvedenom rozhodnutí došlo k vyvlastneniu nehnuteľností Nitrianskej sídelnej kapituly, čím došlo k prechodu vlastníckeho práva. Ak by aj súd vzal do úvahy, že citované rozhodnutie vydané Ministerstvom zemédelstva pod C. 53.150/48-IX/R-12 zo dňa 21. 06. 1948, bolo ešte potrebné zapísať do PKV č. 103 kat. úz. J., je potrebné uviesť, že sa jednalo o vydanie rozhodnutia podľa § 4 ods. 3 zákona č. 142/1947 Sb. Poukázali na ustanovenie § 4 ods. 3 zák. č. 142/1947 Sb. a § 17 revízneho zákona a uviedli, že uplatniac ustanovenia záborového zákona, konkrétne § 5 v súvislosti s § 10 záborového zákona, následne mohla Československá republika zabraný majetok prenajímať a prídelať. Na pridelenie zabraného majetku nemal štát stanovenú žiadnu lehotu, v rámci ktorej by musela byť vydaná prídelová

listina alebo výmer. Tak sa stalo aj v tomto prípade, keď Okresný národný výbor v Nitre vydal prídelovú listinu pod b. č. 67/1958 v prospech prídelcov S. H. ml. a m. P. J., J. č. d. XX zo dňa 05. 05. 1958. Je potrebné uviesť, že v tomto čase už neplatil intabulačný princíp, ktorý bol zrušený dňom 01. 01. 1951, kedy nadobudol účinnosť Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb., ktorý umožnil v ustanovení § 111 ods. 1 nadobudnutie vlastníctva k veciam jednotlivito určeným už samotnou zmluvou a ustanovením § 114 prestal mať zápis v pozemkovej knihe konštitutívnu povahu i v prípade prechodu vlastníctva výrokom súdu, úradu alebo orgánu verejnej správy. Aj v prípade, ak by zostalo sporné, či vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam do 01. 01. 1951 prešlo na štát v dôsledku rozhodnutia Ministerstva zemédelství č. 53.150/48-IX/R-12 zo dňa 21. 06. 1948, vzhľadom na zánik intabulačného princípu po 01. 01. 1951 nie je preukázateľné, že by vlastnícke právo na štát neprešlo po 01. 01. 1951. Poukázali na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 20Cdo 1060/2001 zo dňa 26. 09. 2002. Po účinnosti Občianskeho zákonníka k 01. 01. 1951 jedinou podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva k prideleným nehnuteľnostiam zostalo konanie o pridelení podľa § 10 Záborového zákona, a tak vlastníctvo prechádzalo vydaním prídelovej listiny. Žiadny iný právny úkon sa zo strany štátu nevyžadoval, a preto predloženú prídelovú listinu Okresného národného výboru v Nitre b. č. 67/1958 v prospech prídelcov S. H. ml. a m. P., r. J., J. č. d. XX zo dňa 05. 05. 1958, je potrebné považovať za listinu, ktorou jednoznačne došlo k vzniku vlastníckeho práva prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam. Vlastnícke právo prídelcov bolo potvrdené aj ďalšími úkonmi alebo rozhodnutiami štátnych orgánov, ktoré dokladujú, že prídelové konanie ohľadom zabraných nehnuteľností pokračovalo po vydaní uvedeného rozhodnutia Ministerstva zemédelství, a to potvrdenie Štátnej sporiteľne v Bratislave, grafický plán s vyznačením prideleného pozemku a zápisnica o prídele a odovzdaní pôv. majetku v obci J. zo dňa 25. 07. 1959. Žalobcovia nesúhlasia s argumentáciou žalovaného v 1. rade, podľa ktorého to, že bol žalovaný zapísaný ako pôvodný vlastník k nehnuteľnosti na základe zápisu zo dňa 30. 12. 1969 por. č. 15414 ho oprávňovalo dať si svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v PKV 103 kat. úz. J. bez ďalšieho obnoviť. Od 01. 01. 1951 už nebolo potrebné uskutočňovať zápisy vlastníckeho práva do pozemkovej knihy, na prevod vlastníctva stačila samotná listina. Preto žalovaný nemohol mať žiadnu právnu istotu, že jeho vlastnícke právo nebolo minimálne od roku 1951 dotknuté žiadnym právnym úkonom. Dal si síce zapísať vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, avšak musel si byť vedomý skutočnosti, že tento zápis nemusí zodpovedať skutočnosti. Zápis vlastníckeho práva na liste vlastníctva je záväzný len do momentu, kým sa nepreukáže opak, čo sa žalobcovia snažia doriešiť práve týmto súdnym konaním. S námietkou žalovaného, že sporné nehnuteľnosti v čase, keď mala byť predmetná prídelová listina spísaná, neexistovali, žalobcovia nesúhlasia. Predmetné nehnuteľnosti boli vyčlenené grafickým plánom, ktorý bol doložený v rámci tohto konania, zároveň na predmetných nehnuteľnostiach prídelcovia určitú dobu riadne hospodárili, tieto im boli následne odňaté zápisnicou MNV Mlynárce o prídele a odovzdaní pôv. majetku v obci Mlynárce dňa 25. 07. 1959, zároveň boli pridelené parcely zamerané geometrickým plánom č. 149/20416. Nie je preto možné tvrdiť, že pridelené nehnuteľnosti neexistovali a neexistujú. Naďalej zotrvávajú na svojich predchádzajúcich vyjadreniach ohľadom zápisnice o prídele a odovzdaní pôv. majetku v obci Mlynárce zo dňa 25. 07. 1959. Predmetnú zápisnicu treba považovať za nulitný právny akt, nakoľko bola vydaná orgánom, ktorý na jeho vydanie nemal kompetenciu. Právomoc rušiť prídelové listiny, vydané ONV, nikdy neprešla na miestne národné výbory. Nie je možné usudzovať ani, že sa jednalo o akt vzdania sa prídelu, keďže daná listina nevyjadruje slobodnú a vážnu vôľu prídelcov vzdať sa svojho vlastníctva, resp. opustiť pridelené nehnuteľnosti. Napadnutý rozsudok navrhli ako vecne správny potvrdiť a žalobcom priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaný v 4. rade k vyjadreniu žalobcu uviedol, že má za to, že v danom prípade sa jedná o zložitú právnu otázku, pričom majú vedomosti o tom, že rozhodovacia prax súdov, čo sa týka predmetu sporu sa rozchádza. Preto ponecháva na zvážení súdu, aby na základe vyhodnotenia doteraz predložených dôkazov vo veci rozhodol.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), viazaný rozsahom (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) odvolania žalovaných v 1. a 5. rade, preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobcovia v 1. až 4. rade (pôvodne žalobcovia v 1. až 5. rade, žalobkyňa v 5. rade J. S. v priebehu konania zomrela) domáhali určenia, že do dedičstva po H. S. patrí polovica nehnuteľností, a to parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parc.

č.1073/23 - orná pôda o výmere 3380 m², parc. č. 3301/24 - zastavané plochy o výmere 1500 m², parc. č. 3301/23 - ostatná plocha o výmere 110 m² a do dedičstva po P. S., rod. J. patrí 1/2-ina týchto nehnuteľností. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 05. 05. 1958 bývalý Okresný národný výbor v Nitre vydal prídelovú listinu, na základe ktorej boli starým rodičom H. S. a manželke P. S., rodenej J. pridelené do vlastníctva nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzali v kat. úz. J. a tieto boli v tej dobe zapísané ako vlastníctvo Nitrianskej sídelnej kapitule, a to parc. č. 1055/25 roľa o výmere 30 000 m² a parc. číslo 1073/8 - roľa o výmere 5000 m². Na takto pridelených pozemkoch ich starí rodičia hospodárili do 25. 07. 1959, nakoľko v tento deň bola na MNV Mlynárce spísaná Zápisnica o prídele a odovzdaní poľnohospodárskeho majetku, ktorou boli nehnuteľnosti odovzdané a pridelené novému nadobúdateľovi Štátnemu majetku, n. p., Nitra, Chrenová. Na LV č. XXXX v kat. úz. J. bol v čase podania žaloby zapísaný žalovaný v I. rade ako vlastník. Žalovaní v 2. a 3. rade sú právni nástupcovia po H. S. a P. S., rod. J. a voči žalovaným v 4. a 5. rade bola žaloba rozšírená v priebehu konania.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd neprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

11. Podľa § 232 ods. 1 CSP vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynúiteľnosti zákonnými prostriedkami.

12. Podľa § 35 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) prílohou návrhu na vykonanie záznamu je:

- a) verejná listina alebo iná listina, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti; ak ide o zápis záložného práva, ktoré vzniká zo zákona, listinu preukazujúcu existenciu pohľadávky nie je potrebné prikladať,
- b) identifikácia parciel, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je zapísané v liste vlastníctva,
- c) iné listiny, ktoré majú dôkaznú hodnotu pre konanie.

13. Podľa § 3 vyhl. č. 461/2009 Z. z. Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov geometrický plán je grafickým znázornením nehnuteľností, ktoré vzniknú rozdelením alebo zlúčením nehnuteľností, vyjadruje stav nehnuteľností pred zmenou a po zmene s uvedením doterajších a nových parcelných čísel, výmer, druhov pozemkov a ďalších údajov. Geometrický plán je aj grafickým znázornením vecného bremena k časti pozemku.

14. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie určil, že do dedičstva po H. S., zomrelom XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q. a do dedičstva po P. S., rod. J., zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., patria nehnuteľnosti označené v Geometrickom pláne č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016, ktorý autorizačne overila Ing. Radoslava Pastieriková a úradne dňa 16. 11. 2016 overil Ing. Rudolf Szombath, ako parcela registra „C“ parc. č. 1073/51 - orná pôda o výmere 3378 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/32 - zastavané plochy o výmere 2 m², parcela registra „C“ parc. č. 1073/8 - zastavané plochy o výmere 9 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/31 - zastavané plochy o výmere

1500 m², parcela registra „C“ parc. č. 3301/30 - ostatné plochy o výmere 110 m² v rozsahu 1 každému z nich. Napriek tomu, že tieto nehnuteľnosti boli vytvorené týmto geometrickým plánom (č. 149/2016 spoločnosti GEOTOM s. r. o. zo dňa 20. 06. 2016), ktorý mal byť súčasťou tohto rozsudku a malo to byť tiež vyjadrené vo výroku napadnutého rozsudku tak, aby tento rozsudok mohol byť podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností, súd prvej inštancie takýmto spôsobom nepostupoval, preto je jeho rozhodnutie v rozpore s ustanovením § 232 CSP, nie je vykonateľné a už táto skutočnosť bola dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Keďže v priebehu konania zostalo medzi stranami sporným, aký má právny význam zápis poznámky, že nehnuteľnosti podliehajú revízii podľa zák. č. 142/1947 Sb. (B 14 PK vl. č. 103) a poznámky, že Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať tieto nehnuteľnosti a sú predmetom revízie podľa zák. č. 142/1947 Sb. (B 15 PK čl. č. 103), odvolací súd sa zaoberal aj posúdením tejto pre posúdenie veci podstatnej otázky.

15. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku k tomuto uviedol, že mal za to, že všetky nehnuteľnosti Nitrianskej sídelnej kapituly, nachádzajúce sa v kat. úz. J. boli zabrané a vyvlastnené v prospech štátu, vlastnícke právo prešlo na štát priamo zo zákona. Zo zápisu pkn. vl. číslo 103 kat. úz. J. vyplýva, že pozemky podliehali revízii v zmysle revízneho zákona a bol vykonaný zápis pod B14 dňa 10. 05. 1948, následne bolo rozhodnuté revíznou komisiou a bol vykonaný zápis pod B15 zo dňa 08. 08. 1948, kde sa poznamenalo, že nehnuteľnosti na strane A Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a tieto sú predmetom revízie podľa revízneho zákona. Keďže vlastnícke právo prešlo na štát, štát bol oprávnený pridelovať predmetný majetok prídelcom, čo v danej veci bolo preukázané prídelovou listinou. Takýto záver súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený, a preto predčasný.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

17. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

18. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa

účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

19. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy úprava pozemkového vlastníctva, vykonaná podľa zákona zo dňa 16. apríla 1919, č. 215 Sb., o zabraní veľkého majetku pozemkového (v ďalšom "zákon záborový"), a podľa predpisov ju vykonávajúcich (prvá pozemková reforma), sa podrobuje revízii, pokiaľ ide o nehnuteľnosti uvedené v písmenách a), b), c) a d) tohto ustanovenia.

20. Podľa § 1 ods. 3 citovaného zákona nehnuteľnosti prepustené zo záboru podľa § 11, vety prvej záborového zákona môžu byť vyvlastnené i pod medze § 2 záborového zákona, ak je miestna potreba pôdy naliehavá a ak nestačia pozemky zabrané, alebo ak si to žiada obecné blaho, pri čom sa však vlastníkovi ponechá 50 hektárov pozemkového majetku. O tomto nároku vlastníkovi platí primerane ustanovenie § 11, vety prvej záborového zákona.

21. Podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona previesť revíziu pozemkovej reformy a vydať rozhodnutie o jej výsledku patrí ministerstvu poľnohospodárstva, na Slovensku zásadne prostredníctvom poverenictva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy; ministerstvo poľnohospodárstva rozhoduje podľa uznesenia revíznej komisie (odstavec 3). Revíznej komisii prislúcha uznávať sa o návrhoch ministerstva poľnohospodárstva na revízii podľa ustanovenia § 1, ods. 3 a §§ 4 až 6, ak nie je uznesenie revíznej komisie v súlade s predpismi tohto zákona, alebo ak nedošlo k jej uzneseniu v lehote stanovenej rokovacím poriadkom predloží minister poľnohospodárstva vec vláde a vydá rozhodnutie podľa jej uznesenia.

22. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona ministerstvo poľnohospodárstva zruší (§ 2, odst. 2) rozhodnutie o prepustení pôdy zo záboru podľa § 11, vety druhej záborového zákona a o prenechaní zabranej pôdy podľa § 20 prídelového zákona, pokiaľ na ne dopadá ustanovenie § 1, odst. 1, písm. a), ak zistí pri revízii, že neboli splnené zákonné podmienky pre prepustenie alebo ponechanie pôdy. Z týchto dôvodov zruší rozhodnutie o majetkových súboroch uvedených v § 1, odst. 1 písm. c), pokiaľ ich výmera presahuje výmeru podľa § 2 záborového zákona. V opačnom prípade prepustenie alebo ponechanie potvrdí.

23. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona ministerstvo poľnohospodárstva prevezme zbytkové statky [§ 1, odst. 1, písm. d)], ak sú dané ďalej uvedené predpoklady. Prevzatím prechádzajú tieto nehnuteľnosti do vlastníctva štátu. Pre prevzatie platí primerane ustanovenie náhradového zákona.

24. Podľa § 9 zák. č. 329/1920 Sb. o prevzatí a náhrade za zabraný majetok pozemkový (zákon náhradový) poznámka zamýšľaného prevzatia pôsobí ako poznámka zamýšľaného odpísania nehnuteľností, pokiaľ nezahŕňa všetky nehnuteľnosti vo vložke zapísané, a spolu ako poznámka vyvlastnenia.

25. Podľa § 26 zák. č. 329/1920 Sb. o prevzatí a náhrade za zabraný majetok pozemkový (zákon náhradový), kde bolo podľa tohto zákona poznamenané zamýšľané prevzatie zabraného majetku štátom, prevedú na návrh pozemkového úradu súdy vklad práva vlastníckeho pre štát Československej republiky s odvolaním na § 1 záborového zákona a na toto zákonné ustanovenie. Právo nakladať s týmto majetkom v mene štátu patrí pozemkovému úradu v medziach záborového zákona. Zároveň s vkladom práva vlastníckeho vymaže súd z moci úradnej všetky knižné bremená a dlhy, pokiaľ pozemkový úrad neurobí iný návrh, najmä so zreteľom na pozemkové služobnosti a na ustanovení § 70.

26. Otázkou dobového výkladu a aplikáciou právnych predpisov týkajúcich sa I. pozemkovej reformy (predovšetkým zákona č. 142/1947 Sb.) sa zaoberal Ústavný súd SR v rozhodnutí IV. ÚS 294/2012 zo 7. februára 2013, a to vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp. zn. 4Cdo 180/2009 z 31. januára 2011, pričom v ňom uviedol, že na pochopenie zmyslu a účelu uvedených právnych predpisov je relevantné skúmať dobové súvislosti prijatia, aplikácie a výkladu týchto právnych predpisov. Pri výklade a aplikácii predmetných právnych predpisov je potrebné zohľadniť dobové súvislosti konkrétnejším spôsobom - predovšetkým to, že zákon č. 142/1947 Sb. bol prijatý 11. júla 1947, teda v čase existencie demokratického a pluralitného politického zriadenia. Predmetný právny predpis sa aplikoval aj po 25. februári 1948, t. j. v čase, keď po zmenách spoločensko-politického zriadenia mohlo dôjsť (došlo)

k ďalšiemu zlomu v jeho aplikácii a výklade. Súd bol pri svojom rozhodovaní povinný rešpektovať aj ústavné princípy vyvoditeľné z Ústavy Slovenskej republiky týkajúce sa interpretácie a aplikácie právnych predpisov vydaných pred nadobudnutím jej účinnosti. V tejto súvislosti poukázal na čl. 152 ods. 4 ústavy (podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou), ktorý zásadným spôsobom spochybňuje uplatňovanie dobového výkladu právnych predpisov. Ústava Slovenskej republiky «nie je hodnotovo neutrálna, naopak, je založená na relatívne ucelenej sústave hodnôt, ktoré si štát váži, rešpektuje ich a prostredníctvom orgánov verejnej moci zabezpečuje ich ochranu. Tieto hodnoty majú objektívny charakter a sú vyjadrením spoločensky uznávaného „všeobecného dobra“...» (PL. ÚS 12/01), t. j. ústava nevymedzuje len inštitúcie a procesy, ale zahŕňa aj určité princípy, ktoré vyjadrujú základné a nedotknuteľné hodnoty demokratickej spoločnosti. Uvedený hodnotový základ Ústavy Slovenskej republiky je deklarovaný v jej čl. 1 ods. 1 prvej vete, podľa ktorého Slovenská republika je demokratický a právny štát. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu interpretácia a aplikácia čl. 1 ods. 1 ústavy je založená na koncepcii materiálneho právneho štátu, a nie formálneho právneho štátu. V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasťou okrem iného stelesnené také princípy, ako právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých základných práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané (m. m. I. ÚS 10/98, I. ÚS 17/99, I. ÚS 44/99, I. ÚS 54/02).

27. Princíp právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (II. ÚS 48/97). Znakom právneho štátu je vytváranie právnej istoty tak pri prijímaní zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj pri ich uplatňovaní štátnymi orgánmi (II. ÚS 34/95). Ústavne súladný výklad a aplikácia právnych predpisov prijatých po nadobudnutí účinnosti Ústavy Slovenskej republiky nadväzuje na to, že už pri ich tvorbe bol normotvorca viazaný základnými hodnotami demokratického a právneho štátu. Vo vzťahu k interpretácii a aplikácii zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých pred nadobudnutím účinnosti Ústavy Slovenskej republiky vytvoril ústavodarca špecifickú požiadavku vyjadrenú v už citovanom čl. 152 ods. 4 ústavy, v zmysle ktorého musia byť vykladané a aplikované v súlade s hodnotami, na ktorých je založená Ústava Slovenskej republiky.

28. Zásady aplikácie „starého“ práva v prípade prechodu štátu k demokratickému režimu riešil aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý uviedol, že súdy takého štátu, ktoré nahradili tie [súdy], ktoré existovali predtým, nemôžu byť kritizované za aplikáciu a výklad v rozhodnej dobe platných právnych noriem podľa princípu ovládajúcich štát, ktorý podlieha princípu vlády práva - rule of law (rozsudok vo veci Streletz, Kessler a Krenz proti Nemecku z 22. marca 2001, odsek 81). Túto myšlienku ďalej rozviedol sudca Levits, vo svojom stanovisku (concurring opinion), ktorým doplnil odôvodnenie rozsudku ESLP v predmetnej veci, pričom uviedol, že podľa jeho názoru demokratické štáty môžu dovoliť svojim inštitúciám aplikovať právo, ktoré má svoj pôvod v preddemokratickom režime, len spôsobom, ktorý je vlastný demokratickému politickému režimu (vo význame, v ktorom sa tento pojem vykladá v tradičných demokraciách). Používanie akejkoľvek inej metódy aplikácie práva (z ktorej vyplýva dosiahnutie odlišných výsledkov z rovnakého právneho textu) by poškodilo samotné jadro verejného poriadku (ordre public) demokratického štátu.»

29. Podľa ústavného súdu uvedené úvahy je potrebné rešpektovať aj v prípade Slovenskej republiky. Náš právny poriadok a súčasný demokratický právny štát je založený na formálnej právnej kontinuite s predchádzajúcimi právnymi a politickými systémami (princíp vyjadrený v čl. 152 ods. 1 ústavy), výklad a aplikácia práva z doby pred rokom 1989 však musí rešpektovať zásady materiálneho právneho štátu. Stret „starého práva“ s demokratickým právnym štátom vyriešil v súlade s týmto aj Ústavný súd Českej republiky. Konštatoval, že princíp právneho štátu je viazaný na formálne charakteristiky, ktoré musia vykazovať právne pravidlá v danom právnom systéme. Na právne normy je ale potrebné kladť aj obsahové požiadavky, pretože v materiálnom právnom štáte založenom na myšlienke spravodlivosti predstavujú základné práva korektív tak obsahu právnych noriem, ako aj ich interpretácie a aplikácie. Z toho vyplýva, že aj pri zachovaní (zásadnej) kontinuity so „starým právom“ treba výklad a použitie právnych noriem podriadiť ich obsahovo materiálnemu zmyslu. Ústava preto jasne akcentuje hodnotovú diskontinuitu so „starým režimom“ (komunistickým) a zdôrazňuje ochranu základných práv a slobôd,

ktoré z ústavného poriadku vyplývajú (porovnaj napr. nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 19/93 z 21. decembra 1993, Pl. ÚS 42/02 z 26. marca 2003, sp. zn. I. ÚS 617/08 z 24. februára 2009, sp. zn. I. ÚS 2050/11 z 26. júna 2012). Úlohou sudcu v podmienkach materiálneho právneho štátu je preto nájsť riešenie, ktoré by zaisťovalo maximálnu realizáciu základných práv účastníkov sporu, a ak to nie je možné, rozhodnúť v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, resp. podľa všeobecného prirodzeno-právneho princípu (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2048/09 z 2. novembra 2009).

30. Ústavný súd uviedol, že dobový výklad a aplikácia predmetných právnych predpisov mala byť podrobená testu ústavnej súladnosti podľa čl. 152 ods. 4 ústavy. Ak by po vykonanom teste ústavnej súladnosti dospel k záveru, že dobový výklad a aplikácia obstoja len čiastočne alebo, že neobstoja vôbec, bolo potrebné, aby v príslušnom rozsahu uskutočnil vlastný výklad a aplikáciu týchto právnych predpisov, v plnej miere, rešpektujúc čl. 152 ods. 4 ústavy. Podrobením testu ústavnosti podľa čl. 152 ods. 4 ústavy by teoreticky bolo možné dospieť k záveru, že zákon č. 142/1947 Sb. v súčasnosti nemožno aplikovať ústavne súladným spôsobom. Potom by bolo potrebné prihliadnuť na to, že krivdy, ktoré vyvolala aplikácia zákona č. 142/1947 Sb., sa štát snažil zmierniť a do určitej miery napraviť reštitučnými zákonmi a súčasná aplikácia a výklad zákona č. 142/1947 Sb. v tejto veci by v zásade mala rešpektovať ich podstatu a zmysel.

31. Pokiaľ ide o argumentáciu najvyššieho súdu, že uvedený záver (v zásade opustenie intabulačného princípu) vyplýva z citovaných ustanovení (predovšetkým z § 6 ods. 1 zákona č. 142/1947 Sb.) s podpornou argumentáciou zákona č. 90/1947 Sb., ústavný súd považoval túto argumentáciu za vnútorne rozpornú, všeobecnú a nekonkrétnu, neposkytujúcu relevantný podklad na predmetný právny záver najvyššieho súdu. K argumentácii viažucej sa na aplikáciu príslušných ustanovení právnych predpisov uviedol, že znenie § 6 ods. 1 zákona č. 142/1947 Sb. sa na prvý pohľad javí byť jednoznačné, smerujúce k záveru, že prevzatím prechádzajú tieto nehnuteľnosti do vlastníctva štátu s tým, že pre prevzatie platia primerane ustanovenia náhradového zákona. Pri ich podrobnejšej analýze je však zrejmé, že predmetné ustanovenie zákona č. 142/1947 Sb. pripúšťa rôzny výklad. Náhradový zákon používa vo svojom texte okrem iného pojmy „zamýšľané prevzatie v súvislosti s poznámkou v pozemkovej knihe“ (napr. § 3, § 9 a pod.), rovnako tak používa pojem „skutočné prevzatie“ (napr. § 12, § 15, § 24). Celá časť II tohto zákona má názov „O prevzatí“, ktorá sa týka vkladu vlastníckeho práva (v tejto súvislosti je relevantná napr. formulácia v § 27: „Ak nie je predmetom prevzatia celé knihovné teleso...“). Z uvedeného je zrejmé, že v tejto časti sa za prevzatie považuje knihovné (právne) prevzatie, ktoré efektívne znamená vklad vlastníckeho práva do pozemkovej knihy. Z tohto pohľadu by sa dokonca mohlo javiť, že § 6 ods. 1 zákona č. 142/1947 Sb. jednoznačne smeruje k tomu, že prevzatím je potrebné rozumieť knihovné (právne) prevzatie v zmysle časti II náhradového zákona, teda vklad vlastníckeho práva do pozemkovej knihy. Nejednoznačnosť určenia momentu prechodu vlastníckeho práva na štát podporuje aj skutočnosť, že v Českej republike táto otázka bola vyriešená až legislatívnym zásahom, teda novelizáciou zákona č. 229/1991 Zb.; v Slovenskej republike takáto úprava ale absentuje. V týchto súvislostiach ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru týkajúcu sa interpretácie právnych predpisov. Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákoné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99). Rovnako tak k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010). Tieto východiská sú relevantné aj pri výklade právnych predpisov týkajúcich sa revízie I. pozemkovej reformy, pri ktorých je potrebné zohľadniť nielen zmysel a účel týchto právnych predpisov, ale aj princípy spravodlivosti, teda aplikovať taký výklad, ktorý zabezpečí čo najspravodlivejšiu úpravu pomerov účastníkov konania.

32. Na toto rozhodnutie Ústavného súdu SR nadviazal rozhodnutím NS SR v uznesení zo dňa 24. júna 2015 sp. zn. 4Cdo 165/2013, v ktorom uviedol, že prevzatím podľa § 6 ods. 1 zák. č. 142/1947 Sb. za splnenie predpokladov uvedených v tomto ustanovení prechádzali nehnuteľnosti do vlastníctva štátu. Avšak týmto prevzatím sa rozumelo právne prevzatie nehnuteľností v súlade s II. časťou náhradového zákona nazvanou „Prevzatie“, na ktorý odkazovala práve posledná veta § 6 ods. 1 zák. č. 142/1947 Sb. Právnym prevzatím nehnuteľnosti bol vklad vlastníckeho práva na štát na návrh pozemkového úradu podľa § 26 a nasl. náhradového zákona.

33. V tomto rozhodnutí NS SR poukázal aj na všeobecnú právnu úpravu nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to zákon č. 941/1811 Všeobecný občiansky zákonník (ďalej len „v. o. z.“), podľa ktorého (§ 423 a nasl.) v preskúvanom období (do 1. októbra 1948) sa vlastnícke právo k veciam, ktoré už mali vlastníka, nadobúdalo tak, že sa právne previedli od vlastníka na inú osobu (§ 423 v. o. z.). Právnym dôvodom takéhoto nadobudnutia bola zmluva, dedenie, súdne rozhodnutie alebo nariadenie vyplývajúce zo zákona (§ 424 v. o. z.). Samotný právny dôvod však ešte nezakladal vlastníctvo k veciam. Vlastníctvo sa mohlo (okrem prípadov ustanovených priamo v zákone) nadobudnúť len právnym odovzdaním a prevzatím (spôsob nadobudnutia § 425 v. o. z.). Na prevod vlastníctva nehnuteľných vecí sa vyžadovala intabulácia (vklad), čo znamenalo, že nadobúdacie konanie muselo byť zapísané do verejných kníh (§ 431 v. o. z.). Až vkladom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nadobudol nový vlastníka vlastníctvo, práva s ním spojené a prešli naňho aj bremená zaznamenané vo verejných knihách. Pokiaľ išlo o zánik, vlastníctvo mohlo zaniknúť na základe vôle vlastníka, zákonom a súdnym výrokom (dôvody zániku). Vlastníctvo nehnuteľných vecí z uvedených dôvodov zaniklo výmazom z verejných kníh (spôsob zániku - § 444 v.o.z.). Tento zákonník platil do 1. januára 1951, kedy nadobudol účinnosť nový Občiansky zákonník zákona č. 141/1950 Sb. Vzťahujúc uvedenú všeobecnú právnu úpravu na preskúvaný prípad, právnym dôvodom (titulom) nadobudnutia vlastníctva štátu bol sám zákon. To však neznamená, že zákon bol aj spôsobom nadobudnutia vlastníctva štátu a že by vlastníctvo prešlo na štát zo zákona. Spôsobom nadobudnutia vlastníctva k nehnuteľnostiam v preskúvanom období, ako vyplýva aj z uvedenej všeobecnej právnej úpravy, bola intabulácia. Rovnako právna úprava rozlišovala aj pri zániku vlastníckeho práva medzi dôvodmi zániku a spôsobom zániku, podľa ktorej vlastníctvo zaniklo až výmazom z verejných kníh. Podľa tejto všeobecnej právnej úpravy sa intabulácia vyžadovala. Hoci boli prípustné výnimky (pokiaľ tak zákon ustanovoval), v preskúvanom prípade je z vyššie uvedenej osobitnej právnej úpravy zrejmé, že o takýto prípad (výnimku) nejde. Naopak, aj tieto osobitné predpisy všeobecný princíp intabulácie potvrdili a vychádzali z nej.

34. K obdobnému záveru dospel aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 84/2010 z 30. 11. 2011, v ktorom uviedol, že sama poznámka o zábore a o zamýšľanom prevzatí nehnuteľností nemá účinky prechodu vlastníctva na štát; k právnemu prevzatiu, t. j. k nadobudnutiu vlastníctva k zabranému majetku štátom podľa zák. č. 215/1919 Sb. dochádza až vkladom vlastníckeho práva pre štát na návrh pozemkového radu - § 26 zák. č. 329/1920 Sb.

35. Keďže súd prvej inštancie sa otázkou podstatnou pre posúdenie veci, teda otázkou, aký má právny význam zápis poznámky, že nehnuteľnosti podliehajú revízii podľa zák. č. 142/1947 Sb. (B 14 PK vl. č. 103) a poznámky, že Povereníctvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať tieto nehnuteľnosti a sú predmetom revízie podľa zák. č. 142/1947 Sb. (B 15 PK čl. č. 103) uvedeným spôsobom nezaoberal, odvolací súd dospel k záveru, že nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku v tejto časti došlo k porušeniu práva strán na spravodlivý súdny proces, čo bolo dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Až po posúdení tejto pre vec rozhodujúcej otázky bude zrejmé, či sú ostatné odvolacie dôvody dôvodné a či je potrebné sa nimi zaoberať. V prípade, ak tomu tak bude, treba sa v ďalšom rozhodnutí vypořadať aj s ostatnými odvolacími námietkami. Názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).